

ΘΕΑΤΡΟΝ

Θέατρον Συντάγματος: «Σαλώμη», δρᾶμα εἰς μίαν πρᾶξιν τοῦ Ὀσκάρ Ούντελδ, μετάφρασις Ν. Ποριώτη.
— Νέα Σκηνή: «Μπρισαντώ», δρᾶμα εἰς πράξεις τρεῖς ὥρας Φερωδό, κατὰ τὸν Κλαρετῆ.

Η «Σαλώμη» εἰς τὸ θέατρον τοῦ Συντάγματος ὑπῆρξεν ἡ πρώτη φιλολογικὴ καὶ ἐνδιαφέροντα παράστασις τῆς θερινῆς περιόδου. Καὶ τὴν ὀφείλομεν εἰς τὸν κ. Θ. Οίκονόμου, δὲ ὅποιος διευθύνει τὸν θίασον

ἐν ᾧ πρωταγωνιστοῦν ἡ ώραία Κα Ροζαλία Νίκα καὶ δυνατὸς Ε. Φύρστ.

Οἱ ἀναγνῶσται τῶν «Παναθηναίων» γνωρίζουν τὴν μονόπρακτον τραγῳδίαν τοῦ Οὐντελδ ἐκ τῆς δημοσιευθείσης μεταφράσεως τοῦ κ. Ποριώτου, ἡ δοπία διατηρεῖ ὀλας τὰς ποιητικὰς καλλονὰς καὶ τὰς παραδοξότητας τοῦ πρωτοτύπου. Εἶνε τὸ ἔργον τῆς ὑπερτραγικῆς φρίκης, τὴν ὅποιαν προκαλεῖ μία ἔκφυλος καὶ οὕτως εἰπεῖν αἰμοχαρής λαγγεία. Ὁ Ἡρώδης εἶνε μεθυσμένος ἀπὸ πόδου διὰ τὸ σῶμα τῆς «θραψερῆς» Σαλώμης, ὅπως τὴν εἴπεν ὁ Ἑλλην ποιητής, ἡ δὲ Σαλώμη διὰ τὸ σῶμα τοῦ Γιοχανάν, τὸ λευκὸν ως ὁ ἔλεφας. Ἡ μανία της νὰ φιλήσῃ τὰ χεῖλη του, ποὺ δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον τίποτε πλέον κόκκινον ἀπὸ αὐτά, εἶνε τόσον μεγάλη, ὥστε μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ τὴν κορέσῃ, χορεύει γυμνὴ ἐμπρός εἰς τὸν Ἡρώδην καὶ ως ἀμοιβήν τοῦ ζητεῖ ἔπειτα τὴν κεφαλὴν τοῦ Γιοχανάν μέσα εἰς ἀργυροῦν δίσκον. Ἡ ἐρωτικὴ αὐτὴ παραφορὰ δὲ λίγον διαφέρει ἀπὸ τὴν «νεκροφιλίαν» εἰδικῆς τινος φρενοβλαβείας καὶ ὁ μὴ αἰσθανόμενος μέσα τοι, εἰς τὸ βαθύτατα βάθη τοῦ γεννετησίου ἐγώ του, τὰ πρῶτα τούλαχιστον σπέρματα τοιούτου ἐκφυλισμοῦ, εἰς μάτην θάνεζήτει εἰς τὸ σύνολον τῆς τραγωδίας τοῦ Οὐντελδ τὸ «ἀνθρώπινον» τὸ δοποῖον θά τὸν συνεκίνει. Ὁ Οὐντελδ δῆμος ἡτο ἵκανός νάγαπήσῃ μέχρι νεκροφιλίας καὶ νάσπασθῇ ἐν ἀνάγκῃ μὲν ἐρωτικῇ διάχυσιν τὰ νεκρὰ χεῖλη ἐνδὲς ἀγαπημένου προσώπου. . . Μόνον οἱ ἔχοντες αὐτὴν τὴν ἴδιοσυγκρασίαν θὰ ἡμποροῦσαν νὰ εἴπουν «ἡ Σαλώμη εἶνε ἡ τραγῳδία μου!» καὶ νὰ τὴν αἰσθανθοῦν δοσον τὴν ἡσθάνθη ὁ ποιητής της. Οἱ ἄλλοι ἀνθρώποι, οἱ ὑγιεῖς καὶ οἱ ἀπλοῖ, δὲν βλέπουν—καὶ πολλοὶ μάλιστα δὲν ἀντέχουν κάνεις τὸ θέαμα,—παρὰ μίαν ἐκνευριστικὴν καὶ φρικιαστικὴν παραδοξότητα, ἡ δοπία τοῖς δίδει βέβαια συγκίνησιν, ἄλλα ἔνενην πρός τὴν λεγομένην «αἰσθὴτικήν». Καὶ δι' αὐτοὺς δῆμος ἡ τραγῳδία ἔχει τὰ «ἀνθρώπινα» μέρη της. Π. χ. τὴν αὐτοκτονίαν τοῦ νεαροῦ ἐκαποντάρχου, τρελλοῦ διὰ τὴν Σαλώμην, δταν τὴν ἀκούγη νὰ ἐκφράζῃ τὸν φλογερώτερον ἔρωτα πρός τὸν προφήτην Γιοχανάν τὸν χορὸν τῆς ώραίας βασιλοπούλας ἐπάνω εἰς τὸ αἷμα ἔκεινου, δὲ δοποῖος ἐσκοτώθη δι' αὐτήν, χορόν, δὲ δοποῖος θὰ τὴν ἔκαμινε γάποκτήσῃ, ζωτανὸν ἡ πεθαμένον, τὸν ἄλλον ποὺ ἀγαπᾷ αὐτήν καὶ τέλος τὴν θαυμασίαν δραματικὴν καὶ κατ' ἔξοχήν ἀνθρωπίνην σκηνὴν μεταξύ Σαλώμης καὶ Ἡρώδου, ἀπὸ τῆς στιγμῆς ποὺ τοῦ ζητεῖ ἔκείνη πρός τόσῳ μεγάλον του τρόμον, τὴν κεφαλὴν τοῦ Γιοχανάν, μέχρι τῆς στιγμῆς ποὺ μὲ τόσην σταθερότητα καὶ ἐπιμονήν, κωφή καὶ ἀναίσθητος πρός ὀλας τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Ἡρώδου, τὴν ἐπιτυγχάνει.

Τόσον ἡ κ. Νίκα ως Σαλώμη, δσον καὶ δὲ Φύρστ ως Ἡρώδης, εἰς αὐτὴν τὴν σκηνὴν διέπρεψαν περισσότερον. Ἄλλ' ἐν γένει ἡ ὑπόκρισις μοῦ ἐφάνη εὔσυνείδητος, καὶ ἡ σκηνοθεσία τοῦ κ. Οίκονόμου εἰς ἄκρον ἐπιμελής. Ἐννοεῖται δτι εἰς θερινὸν θέατρον τοιούτον ἔργον δὲν είμπορει νὰ παρασταθῇ εἰμὴ «ἐκ τῶν ἐνόντων». Καὶ ἀκριβῶς ως παράστασιν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίνομεν τὴν «Σαλώμην» καὶ τὴν εὐδίσκοιμεν πάλιν ἀξίσιαν ἐπαίνων.